بسم الله الرحمن الرحيم

Musibetler Zamanında Dua Etmek

Müslümanlar olarak dünyanın dört bir yanında sıkıntılar yaşadığımız bir zamanda dualarımızı, rızıklarımızı veren, ecellerimizi takdir eden ve zaferi bahşeden Allah'ı razı edecek hale getiren hususları hatırlamamız önemlidir.

Birincisi: Dua bir ibadettir ve Allah Celle Celaluhu kendisine dua eden kulunu sever

Dua sadece bir ibadet değildir; aksine Allah Celle Celaluhu'nun şu kavlinden dolayı ibadetin özüdür: وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ "**Rabbiniz şöyle buyurdu: Bana dua edin, kabul edeyim. Çünkü bana ibadeti bırakıp büyüklük taslayanlar aşağılanarak cehenneme gireceklerdir.**" [Mümin 60] Nitekim Allah Celle Celaleuhu, [**ادْعُونِي**] "**Bana dua edin**" cümlesini zikrettikten sonra [**عِبَادَتِي**] "**Bana ibadeti**" buyurarak, duayı ibadet olarak adlandırmıştır. Bu da Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şu kavli gibidir: الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ "**Dua ibadetin özüdür.**" [Tirmizi, Numan İbn-i Beşir'den rivayet etti.]

İkincisi: Dua ederken Allah Celle Celaluhu'nun emirlerine bağlı kalmak ve yasaklarından kaçınmak

Allah Celle Celaluhu bize; Kendisine dua ederken O'nun emrine uymamız, şeriatına bağlı kalmamız ve Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e tabi olmamız gerektiğini açıklamıştır. Zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur: فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ "**Öyleyse kullarım da benim davetime uysunlar ve bana inansınlar ki, doğru yolu bulabilsinler.**" [Bakara 186] Allah'ın Rasulü şöyle bir adamdan bahsetmiştir: يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ: يَا رَبِّ! يَا رَبِّ! وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ، وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ، وَغُذِّيَ بِالْحَرَامِ، فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لَهُ "**Uzun bir yolculuğa çıkmış, saçı başı dağınık, toza toprağa bulanmış; ellerini semaya kaldırarak: 'Ey Rabbim! Ey Rabbim!' diye dua ediyor. Hâlbuki onun yediği haram, içtiği haram, giydiği haram ve haramla beslenmiş; artık onun duası nasıl kabul edilsin ki?**" [Müslim rivayet etti] İbn Kayyim şöyle dedi: "**Ayrıca haram yemek, onun gücünü, yani duayı geçersiz kılar ve onu zayıflatır.**"

Üçüncüsü: Duanın ibadet olması, şer'an üzerimize farz olan maddi amelleri terk etmek anlamına gelmez

Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in sireti bize, Bedir'de nasıl hazırlık yaptığını, askerleri nasıl düzenlediğini ve onları mevzilerine nasıl yerleştirdiğini göstermektedir. Nitekim Sallallahu Aleyhi ve Sellem, savaş için iyi bir hazırlık yapmış, ardından Allah'tan kendisine zafer nasip etmesi için yalvararak çadıra girmiştir. Sallallahu Aleyhi ve Sellem öyle dua ederdi ki; hatta Ebu Bekir Radıyallahu Anh O'na şöyle derdi: "**Bu kadarı sana yeter ey Allah'ın Rasulü.**" Güzel bir kazanç elde etmeye çalışan bir kimse, çalışmaya veya bir ticaret yapmaya çalışırken bereketli bir rızık için dua etmelidir. Salih bir eş arayan kişi, onu Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in açıkladığı güzel niteliklere göre aramalıdır. Ümmetin durumunu değiştirmeye çalışan bir kimse, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in metoduna göre çalışmalıdır.

Dördüncüsü: Allah Celle Celaluhu, Kendisine dua edenin duasına icabet eder

Allah, sıkıntıya düşen kul Kendisine dua ettiğinde onun duasına icabet eder. Zira Celle Celaluhu şöyle buyurmuştur: وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ "**Rabbiniz şöyle**

buyurdu: Bana dua edin, kabul edeyim." [Mümin 60] Ve Celle Celaluhu şöyle buyurmuştur: وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ "**Eğer kullarım sana beni sorarlarsa, şüphesiz ki ben onlara çok yakınım. Dua edenin duasına, her zaman karşılık veririm.**" [Bakara 186] Ve Celle Celaluhu şöyle buyurmuştur: أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ "**(Onlar mı hayırlı) yoksa darda kalana kendine dua ettiği zaman icabet eden ve (başındaki) sıkıntıyı gideren mi.**" [Neml 62]

Beşincisi: Duanın kabulünün çeşitli şekilleri vardır

Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: ما من مسلمٍ يدعو بدعوةٍ ليس فيها إثمٌ، ولا قطيعةُ رَحِمٍ؛ إلا أعطاه بها إحدى ثلاثَ: إما أن يُعجِّلَ له دعوتَه، وإما أن يدَّخِرَها له في الآخرةِ، وإما أن يَصرِف عنه من السُّوءِ مثلَها. قالوا: إذاً نُكثِرُ. قال: اللهُ أكثرُ "**Bir Müslüman, içinde bir günah veya akrabalık bağlarını koparma isteği bulunmayan bir dua ederse, Allah ona şu üç şeyden birini mutlaka verir: Ya duasını dünyada hemen kabul eder ya onun mükafatını ahirete saklar ya da duası nispetinde bir kötülüğü ondan uzaklaştırır." Oradakiler dediler ki: "Öyleyse biz de dualarımızı çoğaltırız." Sallallahu Aleyhi ve Sellem de şöyle buyurdu: "Allah daha çoktur; yani Allah'ın lütfu ve lütfedeceği şeyler, sizin istediklerinizden çok daha fazladır."** [Ahmed ve diğerleri tahric etti.] Biz Allah Celle Celaluhu'ya güvenir ve O'nun iradesine teslim oluruz; belki Allah Celle Celaluhu duamıza dünyada istediğimiz gibi karşılık verir, belki onun sevabını bize ahirette verir ve belki de onunla bizden bir kötülüğü def eder.

Altıncısı: Duanın, haram bir şey istemek için olmaması ve duada ısrarcı olunması gerekir.

Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: لا يزالُ يُستجابُ للعبدِ ما لَمْ يَدْعُ بإثمٍ أو قطيعةِ رحِمٍ ما لَمْ يستعجِلْ "**Bir kul günah olan veya akrabalık bağının kesilmesine yol açan bir şeyi dilemedikçe yahut acele etmedikçe duası kabul olunur.**" Ey Allah'ın Resulü! Acele etmek ne demektir? Diye sorulunca şöyle buyurmuştur: يقولُ قد دعَوْتُ فلَمْ يُستجَبْ لي فينحسِرُ عندَ ذلكَ فيترُكُ الدُّعاءَ "**Ya Rabbi! Hep dua ettim, dua ettim, Sen'in duamı kabul buyurduğunu görmedim" der ve duayı bırakır.**" [Buhari ve Müslim rivayet etti]

Yedincisi: Dua, Allah hakkında hüsnüzan besleyerek ve O'nu söz ve amelle çokça zikrederek yapılmalıdır

Ebu Hureyra Radıyallahu Anh'ın rivayet ettiği bir hadiste, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: أنا عِندَ ظَنِّ عَبدي بي، وأنا معهُ إذا ذَكَرَني، فإن ذَكَرَني في نَفسِه ذَكَرتُه في نَفسي، وإن ذَكَرَني في مَلَأٍ ذَكَرتُه في مَلَأٍ خَيرٍ منهم، وإن تَقَرَّبَ إليَّ بشِبرٍ تَقَرَّبتُ إليه ذِراعاً، وإن تَقَرَّبَ إليَّ ذِراعاً تَقَرَّبتُ إليه باعاً، وإن أتاني يَمشي أتَيتُه هَرولةً "**Ben, kulumun bana olan zannı (hüsnüzannı) üzereyim. Beni zikrettiği (andığı) zaman ben onunla beraberim. Eğer beni kendi içinden (gönlünden/gizlice) zikrederse, ben de onu kendi nefsimde (özelimde) zikrederim. Eğer beni bir topluluk içinde zikrederse, ben de onu onlardan daha hayırlı bir toplulukta (meleklerin yanında) zikrederim. Eğer bana bir karış yaklaşırsa, ben ona bir arşın yaklaşırım. Eğer bana bir arşın yaklaşırsa, ben ona bir kulaç yaklaşırım. Ve eğer bana yürüyerek gelirse, ben ona koşarak (hızlıca) gelirim.**" [Müttefekun Aleyh.] Yine Müslim, Ebu Hureyra Radıyallahu Anh'dan, Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: كان رسولُ اللهِ ﷺ يسيرُ في طريقِ مكَّةَ فمَرَّ على جَبلٍ يُقالُ له: جُمْدَانُ فقال: «سِيروا هذا جُمْدَانُ سبَق المُفرِّدونَ سبَق المُفرِّدونَ» قالوا: يا رسولَ اللهِ ما المُفرِّدونَ؟ قال: «الذَّاكرونَ اللهَ كثيراً والذَّاكراتُ "Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem Mekke yolunda yürüyordu. Derken Cümdan denilen dağın yanından geçti. Ve: "**Yürüyün! Bu**

Cümdan'dır. Buradan müferridler geçmiştir.” buyurdu. Oradakiler: Müferridler nedir ey Allah’ın Rasulü? dediler. “**Allah'ı çok zikreden erkek ve kadınlardır.**” Buyurdu.” Karâfî "ez-Zahîra" adlı eserinde şöyle dedi: "Hasan dedi ki: Zikir iki türlüdür: Dil ile zikir ki bu güzeldir; bundan daha faziletlisi ise Allah’ın emir ve yasakları karşısında O’nu anmaktır."

Sekizinci: Dua etmenin faziletli olduğu bazı zamanlar ve durumlar vardır

Dua etmenin en faziletli vakitleri secde esnasında, gecenin ilerleyen saatlerindeki teheccüd vaktinde ve farz namazlardadır. Müslim, Ebu Hureyra Radıyallahu Anh’dan, Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: أقربُ ما يكونُ العبدُ من ربِّه وهو ساجِدٌ فأكثِروا الدُّعاءَ “**Kulun Rabbine en yakın olduğu hâl secdede bulunduğu hâldir; O halde (secdede) duayı çok edin!**” Tirmizî, Ebû Ümâme’den hasen olduğunu söylediği bir hadiste şöyle dediğini rivayet etmiştir: Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem’e, hangi dua daha çok işitilir? (kabul edilmeye daha yakındır) diye soruldu. O da şöyle cevap verdi: جَوفَ الليلِ الآخِرِ ودُبُرَ الصلواتِ المكتوباتِ “**Gecenin sonuna doğru ve farz namazların ardından yapılan dua.**” Ayrıca Ramazan ayında dua etmekte de büyük bir sevap vardır. Zira Tirmizî, hasen olarak kabul ettiği bir hadiste Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: ثلاثةٌ لا تُردُّ دعوتُهم: الصَّائمُ حتَّى يُفطرَ والإمامُ العادلُ ودعوةُ المظلومِ يرفعُها اللهُ فوق الغمامِ وتُفتَّحُ لها أبوابُ السَّماءِ ويقولُ الرَّبُّ وعزَّتي لأنصُرنَّك ولو بعد حينٍ “**Üç kişinin duası geri çevrilmez: İftar edinceye kadar oruçlunun**, **adil İmamın ve mazlumun duası. Allah o (mazlumun) duasını bulutların üzerine yükseltir, semanın kapılarını ona açar ve Rabbimiz şöyle buyurur: “İzzetime yemin olsun ki, bir süre sonra da olsa mutlaka sana yardım edeceğim!**”

Dokuzuncu: Bizim için dua eden hayırlı ve salih kişilerle birlikte olmak

Bir Müslümanın, gıyabında erkek veya kız kardeşi için dua etmesi sünnettir; zira Müslim, Ümmü'd-Derdâ'dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: Kocam bana, Allah Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şöyle buyurduğunu işittiğini anlattı: من دعا لأخيه بظهرِ الغيبِ قال الملكُ الموكلُ به: آمينَ، ولك بِمثلٍ “**Kim bir kardeşine gıyabında dua ederse, bununla görevli olan melek, “Âmin! Sana da onun bir benzeri olsun.” der.**” Ayrıca bir kişinin, kardeşinden kendisi için dua etmesini istemesi de sünnettir; zira Ebu Davud ve Tirmizî, sahih bir senetle Ömer bin Hattab’ın şöyle dediğini rivayet etmişlerdir: Umre yapmak için Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem’den izin istedim; O da bana izin verdi ve şöyle buyurdu: لا تنسنا يا أخي من دعائك “**Ey Kardeşim! Dualarında bizi de unutma.**” Bana öyle bir söz söyledi ki, karşılığında dünyaya sahip olmak bile beni sevindirmezdi. Başka bir rivayette Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: أشركنا يا أخي في دعائك “**Ey kardeşim! Bizi de duana ortak et!**”

Son olarak: Allah’ım; bize hidayet ver, bizi güçlendir ve bizi bağışla; şüphesiz Sen merhamet edenlerin en merhametlisisin. Allah’ım; bize geniş ve bereketli bir rızık nasip et. Allah’ım; bize uzun ömürler ve Sana ihlasla ibadet edebileceğimiz bir sağlık nasip et. Allah’ım; bize saliha eşler ve cennette bize eşlik edecek salih evlatlar nasip et. Allah’ım; ümmeti tiranların zulmünden kurtar. Allah’ım; dine hâkimiyet ve iktidar nasip ederek İslam ümmetine yardım et.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Musab Umeyr - Pakistan